

KIỂM TRA HỌC KÌ I (2 tiết)

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Kiểm tra kiến thức về các thể loại hoặc loại VB đọc, kiểu bài viết, kiến thức về tiếng Việt đã học ở học kì I.
- Vận dụng tổng hợp các kiến thức đã học để làm bài kiểm tra.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- Đề kiểm tra; giấy thi.
- Phương tiện để trình chiếu đề (nếu có).

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I

ĐỌC (5.0 điểm)

Tôi là đứa con bé nhất của mẹ Dẻ Gai trong rừng già, trên sườn núi cao cheo leo.

Mùa xuân đến, từ trên cánh tay và mái tóc của mẹ, từng nụ hoa dẻ nhú ra như quả cầu xanh có tua gai nhỏ. Rồi hoa lớn dần thành những trái dẻ xù xì gai góc. Anh chị em chúng tôi ra đời như thế đó.

Chúng tôi lớn lên trong mùa hè nắng lửa, mưa đông. Những cơn mưa ào đến gội ướt đầm tóc mẹ và tắm mát cho chúng tôi. Nắng làm bỏng rát cả làn da và mái tóc của mẹ.

Khi thu về, trái dẻ khô đi, lớp áo gai đã chuyển sang màu vàng cháy. Hạt dẻ căng tròn làm nứt bung cả tấm áo gai xù đã quá chật chội.

Tôi vẫn nằm im trong lớp áo gai xù, nép vào một cánh tay của mẹ. Tôi chẳng muốn chui khỏi tấm áo ấm áp, an toàn đó chút nào.

Nhưng rồi những ngày thu êm ả cũng trôi qua.

Gió lạnh buốt bắt đầu thổi ù ù qua khu rừng. Gió vụn vụn những cánh tay dẻo dai của mẹ. Gió lay giật tấm thân vững chãi của mẹ. Nhưng mẹ vẫn bền gan đứng trên sườn núi cheo leo.

Khi mùa đông đến, tôi cứ thu mình mãi trong tấm áo gai xù ấm áp của họ nhà dẻ gai và nép mãi vào tay mẹ, tóc mẹ. Tôi sợ phải xa mẹ, sợ phải tự sống một mình. Tôi sợ những gì lạ lẫm trong rừng già. Nhưng tôi nghe tiếng mẹ thì thào:

– Bé Út của mẹ, con nhỏ nhất nhà so với các anh chị nhưng con cũng đã lớn rồi đấy. Con là một bé dẻ gai rất khoẻ mạnh. Hãy dũng cảm lên nào, con sẽ bay theo gió và sẽ trở thành một cây dẻ cường tráng trong cánh rừng này nhé!

Tôi cố quấy mình... Tấm áo gai dày và ấm bắt chọt bung ra. Và tôi nhìn rõ cả cánh rừng già, cả sườn núi cao, cả bầu trời mây gió lồng lộng ào ạt trôi trên đầu mẹ. Hoá ra tôi là trái dẻ cuối cùng đang nép trên cánh tay vươn cao nhất của mẹ. Mẹ đưa tay theo chiều gió và thì thào với riêng tôi: “Tạm biệt con yêu quý, hạt dẻ bé bỏng nhất của mẹ. Dù thế nào con cũng sẽ lớn lên, hãy dũng cảm và đón nhận cuộc sống mới nhé!”

Tôi bỗng thấy mình bay nhẹ theo làn gió, tung mình vào khoảng không bao la rồi rơi êm xuống thềm lá ẩm sục của rừng già... “Tạm biệt mẹ! Con yêu mẹ!” – tôi gọi với theo gió trước khi chìm vào giấc ngủ đông ấm áp. Và tôi mơ...

(Theo Phương Thanh Trang, trích Câu chuyện của hạt dẻ gai, tạp chí Văn học và Tuổi trẻ, số 12 (465), 2020)

I. Chọn phương án đúng nhất (2.0 điểm)**Câu 1.** Câu chuyện được kể bằng lời của nhân vật nào?

- A. Mẹ Dẻ Gai
- B. Một cây dẻ trong rừng già
- C. Một nhân vật trong câu chuyện
- D. Nhân vật “tôi” – đứa con bé nhất của mẹ Dẻ Gai

Câu 2. Từ “chúng tôi” trong câu chuyện được dùng để chỉ những nhân vật nào?

- A. Mẹ, hạt dẻ gai và các anh chị em
- B. Nhân vật “tôi” và các anh chị em
- C. Nhân vật “tôi” và các bạn trong rừng già
- D. Những hạt dẻ gai trong rừng già

Câu 3. Biện pháp tu từ nào được sử dụng trong câu: “Và tôi nhìn rõ cả cánh rừng già, cả sườn núi cao, cả bầu trời mây gió lồng lộng ào ạt trôi trên đầu mẹ”?

- A. Ẩn dụ
- B. Điệp ngữ
- C. Hoán dụ
- D. So sánh

Câu 4. Vì sao khi mùa đông đến, “tôi” cứ mãi thu mình trong tấm áo gai xù ấm áp?

- A. Vì “tôi” nhỏ nhất nhà và chưa đủ lớn.
- B. Vì “tôi” rất thích tấm áo gai xù ấm áp.
- C. Vì “tôi” sợ gió lạnh, sợ mùa đông đến.
- D. Vì “tôi” sợ xa mẹ, sợ tự lập và những gì lạ lẫm.

II. Trả lời các câu hỏi (3.0 điểm)**Câu 5 (0.5 điểm).** Nhân vật “tôi” thể hiện được những đặc điểm gì của nhân vật trong truyện đồng thoại?**Câu 6 (0.5 điểm).** Hãy tìm ba từ ngữ mà em cho là phù hợp để nêu bật đặc điểm của nhân vật “tôi”.**Câu 7 (1.0 điểm).** Câu chuyện của nhân vật “tôi” được kể theo trình tự nào? Chỉ ra các từ ngữ trong văn bản thể hiện rõ trình tự đó.**Câu 8 (1.0 điểm).** Nêu bài học cuộc sống mà em có thể rút ra từ câu chuyện của hạt dẻ gai trong đoạn trích.

VIẾT (5.0 điểm)

Câu 9 (1.5 điểm). Những trải nghiệm của nhân vật “tôi” trong đoạn trích có thể gợi liên tưởng đến điều gì trong cuộc sống của em? Viết thành đoạn văn ngắn khoảng 5 – 7 câu.

Câu 10 (3.5 điểm). Em hãy tưởng tượng những điều hạt dẻ gai gặp trong giấc mơ và sau giấc ngủ đông ấm áp. Hãy viết thành bài văn kể tiếp câu chuyện của hạt dẻ gai trong rừng già theo cách của em.

HƯỚNG DẪN CHẤM

Phần	Câu	Nội dung cần đạt	Điểm
A	1	Đáp án D	0,5
	2	Đáp án A	0,5
	3	Đáp án B	0,5
	4	Đáp án D	0,5
	5	HS nêu được đặc điểm của nhân vật truyện đồng thoại: Nhân vật “tôi” trong truyện được nhân cách hoá, mang đặc điểm của con người: lời nói, hành động, suy nghĩ, cảm xúc.	0,5
	6	HS tìm đúng 3 từ ngữ miêu tả đặc điểm của nhân vật “tôi” trong truyện: <i>nhỏ bé, nhút nhát, dững cảm,...</i>	0,5
	7	HS xác định được trình tự kể của câu chuyện: Câu chuyện của nhân vật “tôi” được kể theo trình tự thời gian: <i>mùa xuân đến – khi thu về – khi mùa đông đến.</i>	1,0
	8	HS rút ra được bài học cuộc sống từ câu chuyện của hạt dẻ gai như: Bài học về lòng dững cảm, vượt qua giới hạn của bản thân để trở nên mạnh mẽ, tự tin hơn.	1,0
9	a) Về hình thức: – HS viết đúng hình thức đoạn văn, đảm bảo dung lượng (5 – 7 câu). – Diễn đạt mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, câu đúng ngữ pháp, dùng từ chính xác.	b) Về nội dung: HS bộc lộ được những suy nghĩ, liên tưởng được gợi ra từ câu chuyện của nhân vật “tôi” trong đoạn trích.	0,5
			1,0

	<p>a) Về hình thức:</p> <ul style="list-style-type: none"> – HS viết bài văn kể chuyện tưởng tượng. – Bài viết đủ bố cục 3 phần, trình bày hợp lí, đảm bảo tính khoa học. – Diễn đạt mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, câu đúng ngữ pháp, dùng từ chính xác. <p>b) Về nội dung: HS có nhiều cách viết khác nhau tuy nhiên cần đảm bảo các yêu cầu cơ bản sau:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lựa chọn ngôi kể phù hợp. – Kể được các sự việc mà hạt dẻ gai gặp trong giấc mơ và sau giấc ngủ đông ấm áp. – Thể hiện được cảm xúc, suy nghĩ của nhân vật trước sự việc được kể. – Rút ra thông điệp, ý nghĩa của câu chuyện. 	<p>1,0</p> <p>2,5</p>
--	--	-------------------------------------